

Týden 3: Na návštěvě v ZOO (U21/2). Medical Czech: Pulmonology (<http://mluvtecesky.net/en/courses/medical2/5/1>). Grammar: The nominative plural (Mi) + revision of Nom pl Mi, F, N.

Dobré zprávy: potřebuju optimismus

- Dneska je pátek. Co to znamená? Že máme potom víkend.
 - O víkendu nemáme lekci.
 - Máme party. MIMSA party.
- Koupila jsem moc věcí (things/stuff) online. CO?
 - **Kosmetiku**
- Lidi nakupují online teď moc, věci na **nukleární zimu**.
 - **Atomová bomba** → bum → radiace → prach → nevidím slunce (sun) → je zima
 - Deky, světlo, radio na baterie
 - Není black Friday, černý 2022
- AI = UI = umělá inteligence
 - Když skončí lekce, budu spát.
- Léto bude skoro (almost) / **brzo** (soon).
- Techno party v garáži.
 - Doufejme... že je legální.

PLÍCE

- Hotovo, nebo **ještě moment?**
 - **Ne**, hotovo. = we are done
 - Ne hotovo. = not yet

1 Doplňte jedno slovo

1. Jaké máte problémy? – Špatně se mi **DÝCHÁ**.
2. Bolí vás na hrudi, když **se** zhluboka **NADECHNETE**? — Ano, občas.
3. Máte **KAŠEL**? — Kašlu jenom ráno.
4. Když kašlete, bolí vás na **HRUDI / HRUDNÍKU**? — Ano, cítím silnou bolest tady za hrudní kostí.
5. Jaký máte kašel? Suchý, **DRÁŽDIVÝ, VLNKÝ**, nebo **vykašláváte**? — Nejdřív byl suchý, asi 2 dny. Teď už vykašlávám.
6. Minulý rok jsem měl zápal **PLIC**.
7. Co vykašláváte? Hlen, nebo **KREV**?

2 Jaké instrukce dává lékař pacientovi, když vyšetřuje plíce?

1. **SVLÉKNĚTE SE = VŠECHNO DOLŮ → OBLÉKNĚTE SE**
 - a. **SVLÉKNĚTE SE DO PŮL TĚLA**
 - b. **SVLÉKNĚTE = SUNDEJTE SI TRIČKO, SVETR**
 - c. **TRIČKO NAHORU! = ŘÍKÁ ARMÁDNÍ OFICÍR**
 - d. **VYHRŇTE SI TRIČKO. = ŘÍKÁ DOKTOR**
2. **(MŮŽETE SI LEHNOUT, PROSÍM. = LEHNĚTE SI.)**
3. **SEDNĚTE SI.**
4. **ZHLUBOKA SE NADECHNĚTE**

5. **ZADRŽTE DECH**
6. **VYDECHNĚTE**
 - a. **ZDECHNĚTE = DIE (LIKE THE ANIMAL)!**
 - b. **ZHEBNI = DIE! / ZHUBNI = LOSE WEIGHT**
7. **NEBOJTE SE, BUDEME VÁS VYŠETŘOVAT, TEN STETOSKOP JE TROCHU STUDENÝ**
8. **DÝCHEJTE ZHLUBOKA**
9. **DÝCHEJTE NORMÁLNĚ**

3 Poslouchejte. Je to pravda?

<http://mluvtecesky.net/en/courses/medical2/5/5>

1. Pacientka má suchý kašel.	5. Pacientka má zápal plic.
2. Pacientka vykašlává zelený hlen.	6. Pacientka bude v nemocnici dva
3. Pacientka vykašlává krev.	týdny.
4. Pacientka nemá alergie.	

4 Poslouchejte a odpovídejte

<http://mluvtecesky.net/en/courses/medical2/5/6>

1. Jak dlouho má pacient kašel?
2. Jak zkoušel kašel léčit?
3. Jaké má další potíže?
4. Jaká je jeho bolest?
5. Jaké má další příznaky?
6. Co pacient nesmí dělat?

5 Napište otázky lékaře

1. **(JAK SE MÁTE? JAK SE CÍTÍTE?) JAK DLOUHO MÁTE POTÍŽE??** — Mám problémy asi **dva týdny**.
2. **(CO) JE HORŠÍ: VYDECHNOUT NEBO NADECHNOUT? JE TO HORŠÍ PŘI NÁDECHU, NEBO PŘI VÝDECHU?** — Vydechnout je horší.
VYDÝCHÁNÍ:

3. **JAK DÝCHÁTE = JAK SE VÁM DÝCHÁ | PŘI NÁMAZE? PŘI JAKÉ AKTIVITĚ MÁTE PROBLÉMY S DECHEM??** — Těžce dýchám, když fyzicky pracuju.
4. **JEDEN POLŠTÁŘ JE FAJN? MŮŽETE NORMÁLNĚ SPÁT? SPÍTE DOBŘE?** — Ne, musím mít několik polštářů.
5. **MÁTE PROBLÉMY SE SPANÍM? (PRO)BUDÍTE SE V NOCI?** — Ano, budím se 3× za noc a nemůžu dýchat.
6. **DĚLÁTE NĚCO PO PROBUZENÍ? CO ZLEPŠUJE TY POTÍŽE? CO TO ZLEPŠUJE? CO VÁM POMÁHÁ?** — Musím se **postavit** a chodit po pokoji.
 - a. **MUSÍTE SE PŘI CHŮZI ZASTAVIT? < STÁT = TO STAND**

6 Jak se řekne NORMÁLNĚ česky? Co to znamená? Jaké jsou příznaky?

1. Laryngitida: ZÁNĚT HRTANU; kašel, dušnost, chrapot
2. Bronchitida: zánět průdušek; kašel, problémy s dýcháním (dušnost)
3. Sinusitida: zánět dutin; bolest hlavy, máte ucpaný nos; smrkám = mám rýmu
4. Tracheitida: zánět průdušnice
5. Pneumonie: zápal plic; dušnost, hypoxemie = málo **kyslíku** (O) < kyselý = **acid**, sour; vykašlávám hlen; voda na plicích
6. Dyspnoe: dušnost
7. CHOPN: chronické obstrukční plicní nemoc
8. TBC: tuberkulóza = +/- 300 lidí za rok

7 Kazuistika: dělejte otázky

HLP = hluboký lidský příběh (deep „human“ story)

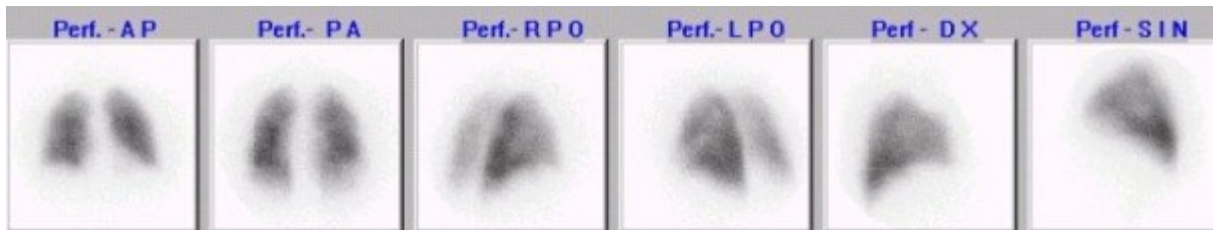
47 letý muž s touto anamnézou:

RA: otec po operaci srdce (CABG) v 65 letech **PA:** automechanik **FA:** bez chronické medikace, občas Helicid **OA:** bez interní anamnézy, občas pyrosa, dle anamn. vyšší hodnoty krevních lipidů, statiny neužívá.

NO: Pacient, doposud bez kardiální anamnézy, snad s HLP (**hyperlipoproteinurie**), měl tři dny bolesti na hrudníku (bez propagace, tlakového charakteru), postupně progredující, provázené dyspnoí. Při přijetí na interní kliniku bez bolestí.

Obj. při přijetí: hmotnost 85 kg, výška 178cm, bez klidové dušnosti, náplň krčních žil nezvýšena, karotidy pulsují symetricky bez šelestu. Srdce: AS pravidelná, TK 130/85, TF 85/min, ozvy ohraničené, bez šelestů, plíce: dýchání - poklep plný jasný, poslechově bilat. sklípkové, bez vedlejších patolog. fenomenů, HKK: normální nález, DKK: bez otoků a bez známek zánětu, bilat. varixy, lýtka volná, pulzace v periferii bilat. hmatné, bez trofických změn.

Vyšetření: *Kontrolní ventilační scintigrafie plic*

Závěr

47 letý pacient byl přijat na interní kliniku pro bolesti na hrudi tlakového charakteru, dušnost. Při antikoagulační léčbě ústup dušnosti, pacient během hospitalizace již bez bolestí na hrudi, či jiných potíží. Nastaven na antikoagulační léčbu warfarinem. Při kontrolním scintigrafickém vyšetření zjišťujeme téměř úplnou normalizaci regionálních perfuzních poruch v obou plicích.

Spalovač mrtvol (the cremator): 1969

Nominative plural

Synové

Rusové = russians; Rusi = bloody russians → Rusáci: okupanti

Dán = Dánové / Dáni

Norové / Noři

Pes → psi

ZOO v Brně

Byli jste v ZOO? Ne. Nechodte tam, to je depresivní.

V ZOO jsou (+ plural)

- Medvědi
- Nosorožec < nos + roh (horn) → nosorožci
- Pes → psi
- Vlk → **vlci**
- Opice = opice
- Zubr → zubři

8| Odpovídejte na otázky. Používejte plurál.

1. Kdo pracuje v nemocnici? — **LÉKAŘI, BRATŘI + SESTRY, MUŽI + ŽENY,**
2. Kdo pracuje ve škole? — **UČITELÉ, STUDENTI**
3. Kdo sportuje každý den? — **SPORTOVCI: FOTBALISTA → FOTBALISTI, BASKETBALISTI, VOLEJBALISTI, HOKEJISTI**
4. Kdo profesionálně zpívá? — **ZPĚVÁK → ZPĚVÁCI**
5. Kdo hraje profesionálně tenis? — **TENISTI**
6. Kdo studuje na univerzitě? — **STUDENTI**
7. Kdo pracuje v kadeřnictví? — **KADEŘNÍK → KADEŘNÍCI**
8. Kdo vaří obědy v restauraci? — **KUCHAŘI**
9. Kdo opravuje auta? — **AUTOMECHANICI**
10. Kdo hledá kriminálníky? — **POLICISTI**
11. Kdo dělá politiku? — **POLITICI**
12. Kdo **programuje**? — **PROGRAMÁTOŘI**

9| Odpovídejte na otázku: „Kdo (hlavně) bydlí...

1. ... v České republice? — **ČEŠI, SLOVÁCI < SLOVÁK, UKRAJINCI, VIETNAMCI, NĚMCI (UŽ NE),**

POLÁCI(NE)

2. ... v Německu? — **NĚMCI, TURCI**

3. ... v Portugalsku? — **PROTUGALCI**

4. ... v Norsku? — **NOROVÉ**

5. ... v Izraeli? — **IZRAELCI**

6. ... ve Španělsku? — šaně _____

7. ... ve Velké Británii? — _____

8. ... na Slovensku? — _____

9. ... v Rusku? — _____

10. ... v USA? — _____

10 | KDO JE TO? Vyberte nejlepší odpověď a dělejte plurál

učitel — taxikář — důchodce — právník — abstinent — úředník — pes — vegan

1. Často sportují v parku, běhají nebo chodí pěšky. Někteří z nich můžou skákat (*jump*). Dobře rozumí, ale nemluví. Většinou jí doma. Mají rádi maso, ale nemají problém ani se zeleninou.

Kdo je to? — Jsou to _____

2. Nejí maso, ani nic, co je ze zvířat (třeba mléko nebo sýr). První informace, kterou vám často řeknou, je to, že jsou _____.

3. Většinou sedí doma. Když mluví, mluví pomalu. Někdy špatně chodí. Často si stěžují na mladší lidi. Rádi jedou na druhý konec města, když je tam akce na máslo.

Kdo je to? — Jsou to _____

4. Říkají, že pití je zlo. Někteří mají dlouhou a neveselou historii s pitím. Jsou to _____.

5. V práci celou dobu sedí. Někteří z nich kouří. V práci cestují. Většina z nich si myslí, že umí řídit auto a počítat, ale není to pravda. Kdo je to? — Jsou to _____

6. Pracují v kanceláři na počítači. Celý den sedí a pijou kávu nebo čaj. Často mají problémy s nadváhou, s bolestí zad nebo s intelektem. Pomáhají lidem s problémy, které by bez nich neexistovaly. — Jsou to _____

7. Mají dobrá auta a kvalitní obleky (*suits*). Normální člověk si myslí, že nikdy nepracují, jenom mluví a u toho pijou kávu nebo alkohol. Někteří z nich chodí do drahých barů a pijou kvalitní alkohol, protože mají v práci stres. Kdo je to? — Jsou to _____

8. Pracují s mladými lidmi. Jejich práce je často stresující. Někteří z nich kvůli tomu mají různá psychosomatická onemocnění. Někteří z nich pijou alkohol, ale dělají, že nemají problém. Někteří z nich chodí rádi do práce, ale většina to nesnáší. Kdo je to? — Jsou to _____

11 | Diskutujte

- Kdo hraje nejlepší fotbal?
- Kdo vaří nejlepší jídlo?
- Kdo dělá nejlepší auta?
- Kdo má největší problémy s obezitou?
- Kdo dělá nejlepší pivo?
- Kdo má nejsilnější armádu?